

Gritu
PRESS

**Eva
Urbaníková**

**NAKRESLI
MI
VIETOR**

Skutočný
príbeh Slovenky,
ktorá kvôli láske
prekročila hranice.
Hranice zákona.

Eva
Urbaníková

**NAKRESLI
MI
VIETOR**

Erita
PRESS

ISBN 978-80-8176-135-5

Eva

Urbaníková

NAKRESLI

MI

VIETOR

Táto knižka vznikla na základe rozprávania hlavnej postavy
Marcely. Príbeh je postavený na skutočných udalostiach, no sú
upravené do knižného príbehu.

Nie všetko sa stalo tak, ako je opisované v knihe a mená všetkých
ostatných okrem Marcely boli zmenené.

Prológ

Celý život ma bude prenasledovať ten zvuk. Ťažký, tupý, definitívny. Ako bodka na konci vety.

Ako bodka na konci spisu, v ktorom bol môj život na stovkách strán rozpísaný do tisíc podrobných faktov. Vecných, pragmatických, niekedy prekrútených. Ale to už je teraz jedno.

Dvere vo väzení búchajú tak ako žiadne iné. V tom, ako ťažko zapadajú do pántov, sa skrýva všetka bolesť tých, ktorí nimi prejdú. Všetka beznádej, krivdy aj vina, ktorú majú v každom póre, a ktorá sa nedá zmyť žiadnym mydlom. Ten zvuk má pachuť moci, spravodlivosti, ktorá nie je vždy fér, je strašidelný, tak veľmi, že sa mi o ňom dodnes sníva. Nie často. Ale pravidelne.

Viac ako pol roka som sa pri tom zvuku zakaždým strhla. Inštinktívne som si siahla na hrdlo, naskočila mi husia koža

a natlačili sa mi slzy do očí. Lebo ten zvuk, zvuk, ktorý nikde inde nie je možné počuť, mi pripomenul, kde som.

A za čo tam som...

„Nerevte mi tu, preboha,“ pozerala na mňa referentka. Trochu nervózne, trochu ľudsky, ale viac nervózne ako ľudsky: „Ved' ste nedostali až tak veľa.“

Zavzlykala som.

„Sú tu ženy, ktoré dostanú aj dvanásť, aj pätnásť rokov. Nie ste hlúpa, zvládnete to.“

V priebehu troch hodín bola už neviemkoľká v poradí, ktorá sa ma opýtala, či nemám so sebou drogy alebo zbraň alebo iné zakázané veci. Chvíľu som sledovala jej reakcie, chcela som jej vysvetliť, že som nikoho nezabila, že nie som zlý človek, nechcela som, aby si o mne myslela, že som zločinec, že neviem fungovať v spoločnosti a prispôbiť sa jej pravidlám. Ale jej pohľad bol prázdny. Bez emócie. Nezaujímal som ju.

Pri jej otázkach som len pokrútila hlavou. Viac som nebola schopná. Kto by si na nástup do väzenia so sebou bral zbraň?

Cez zaslzené oči som ticho pozerala zamrežovanými oknami von, lebo niekde som čítala, že vo väzenských celách sú okná miniatúrne a ja som si chcela svet zapamätať.

„Vyzlečte sa,“ povedala sucho referentka v uniforme.

„Ako?“ zahabkala som.

„Vyzlečte sa, prezriem vás.“

„Akože úplne?“

„Dá sa vyzliecť aj inak, preboha?“

Moje telo si zhlboka vzdychlo, pomaly som zo seba dávala dole zvršky, a keď som ostala nahá, rutinnými hmatmi a pohybmi ma skontrolovala. Bola som vo väzení len pár hodín a už som vedela, kde všade si ženy, ktoré tam chodia pravidelne, schovávajú vecičky, čo chcú prepašovať. Nepýtajte sa ma, ako

som sa pri tom cítila. Vtedy som sa ešte nevedela odosobniť. Vtedy som si nevedela povedať, že to je ok, že je to len malý čriepok z toho všetkého, čo sa mi v živote deje. Vtedy som bola schopná len plakať. Ticho, ale intenzívne.

„V poriadku,“ zamrmlala si viac pre seba ako pre mňa a niečo napísala do papierov.

„Oblečte sa a čakajte.“

„Dobre,“ smrkla som.

Hodina.

Druhá hodina.

Ja sama, v bielej miestnosti, ja sama a všetky moje myšlienky. Prišla iná, menej robustná referentka, aj sa usmievala.

„Vyzlečte sa, prezriem vás,“ povedala trochu milšie ako tá pred ňou.

„Ale ja som...“

„Do naha, prosím.“

„Ale mňa už skontrolovala vaša kolegyňa,“ nevedela som si predstaviť, že ma znovu čaká tá ponižujúca prehliadka útrov.

Úsmev zmizol. Počastovala ma ostrým pohľadom a povedala niečo v zmysle, že teraz má službu ona. Takže ma skontroluje ona. Bodka.

Slzy nabrali na intenzite, ako som si znovu dávala dole rifle, aj nohavičky, aj podprsenu, aj ponožky, prosto všetko.

„A neplačte. Nemáte až tak veľa, a keď bude dobre, viete, že môžete ísť domov skôr,“ hlas jej zmäkol.

Prikývla som a rozplakala som sa ešte viac.

Urobila, čo mala, zapísala výsledky svojho prieskumu do papierov a povzbudzujúco sa na mňa usmiala.

„Tak poďte, pôjdeme do skladu.“

„Do skladu?“ ako malé decko som rozprávala, fakt, že hej.

Neodpovedala. Viedla ma chodbami, ktoré vyzerali ponuro,

Nakresli mi vietor

a v ktorých stál vzduch. Ten vzduch obsahoval len pramálo kyslíka, bol ťažký, smradľavý, trochu sa mi z neho dvíhal žalúdok. Podvedome som si ho chytila, referentka si to všimla, možno zbadala aj to, že som máličko pobledla, cítila som to celkom určite, ako mi farba odchádza z tváre, no povedala len: „Zvyknete si,“ a celkom veselo pozdravila mladého skladníka s ofinou hlboko pod obočím. Odzdravil ju a spýtal sa na čosi z jej súkromia, súviselo to s veľkonočnými sviatkami, ktoré sa blížili, tak si tam klábosili, aj sa zasmiali, ako keby som tam nebola, ako keby som neexistovala.

Mali recht, ja som sa neponáhľala.

A oni boli v práci. V robote. Z ktorej po šichte odídu. Domov.

Nebola som ich zákazník, nebola som v hoteli, nemohla som urobiť také to nervózne „ehm“.

Bola som len číslo.

Číslo 13617244.

Nič viac. Osem číslic v nimi určenej kombinácii.

Skladník na mňa pozrel. Premeral si ma pohľadom zhora nadol a potom zdola nahor, čo sa mi zdalo trochu nemiestne, ale vzápätí sa natiahol k polici, siahol po jednej z modrých kôpok a podal mi ju.

„Toto by vám malo byť dobré.“

Načiahla som sa po veciach a spýtavo sa na neho pozrela. Ukázal na dvere v rohu.

„Tam sa môžete ísť prezliecť.“

Referentka zmizla vo vedľajšej miestnosti, počula som, že telefonuje a hoci som v rukách držala oblečenie, ktoré som mala vo väzení nosiť, nedokázala som odlepiť podrážky topánok od podlahy, nedokázala som sa pohnúť smerom k provizórnej šatni.

„Ja to nebudem nosiť,“ zavzlykala som, „to predsa nemusím, však?“

„To musíte, pani,“ povedal skladník, ktorému som kvôli tej dlhej ofine videla len polovicu zreničiek. „Chod'te si ich vyskúšať a zakričte, ak budete potrebovať niečo vymeniť.“

Chcela som vymeniť všetko. Ponožky boli deravé, umelinové tepláky, ktorých keď som sa dotkla, naskočili mi zimomriavky, boli veľké a dlhé. Košeľu som nedokázala cez prsia zapnúť. Bundu z toho istého materiálu ako tepláky som ledva natiahla.

Ponožky mi vymenil.

Zistila som, že odo mňa chcú aj to, aby som nosila ICH spodnú bielizeň. To ma chytila panika, nebudem nosiť nohavičky po nejakej inej žene, pre Krista, urobila som scénu, viac zúfalú, ako arogantnú, chápete. Referentka, ktorá sa dovtedy usmievala, so mnou urobila krátky proces, povedala, že sa so mnou nebude srať, áno, presne tie slová použila, neskôr som aj pochopila, prečo majú taký slovník, povedala, že ak si ich neoblečiem, mám ísť na ostro, jej je to šum a fuk, ale moje vlastné nohavičky ostanú spolu s ostatnými vecami. Mimo mňa. Plakala som úplne neskrývane, skladník mi podával naftalínom napáchnutú posteľnú bielizeň, dve deky, plachtu, uterák a niečo, čo malo byť vankúšom.

„Dáte si žiadanku, že chcete svoju spodnú bielizeň, riaditeľ vám to povolí,“ hovoril mi potichu, „pár dní vydržte.“

„Žiadanku?“ nechápavo som na neho pozrela a on chláholivo hodil rukou.

„Všetko vám vysvetlia.“

Vysvetlili.

Žiadanka na vlastnú spodnú bielizeň.

Žiadanka o toaletný papier.

Žiadanka, že by som rada zašla do knižnice.

Žiadanka, že by som rada navštívila kňaza.

Žiadanka, že chcem ísť telefonovať deťom.

Žiadanka, že ma bolí hlava a potrebujem liek.

Na všetko si píšete žiadanku. Na úplne všetko.

Len taká žiadanka, kde prosíte o urýchlený export domov, taká žiadanka neexistovala.

Prirodzene.

Veď som bola v base.

Stála som v sklade, oblečená v hnusnom modrom väzenskom mondúre, odraz toho, ako som vyzerala, sa mi vysmieval zo sklenenej výplne dverí smerujúcich do kancelárií. Dali mi ešte umelý pohár, lyžicu a dózu na jedlo. Vzali mi všetky moje osobné veci, vložili do plátenného vaku a na pár rokov uložili bohviekde. Vzali mi právo sa čokoľvek pýtať, právo na názor. Vzali mi slobodnú vôľu.

„Tú košeľu si zakašte,“ vošla do miestnosti referentka, a keď som namietla, že mi je cez prsia úzka, že keď si ju zakašem do rozgajdaných teplákov, budem vyzerat' ako strašiak do maku, pozrela na mňa tak, že som bez slova poslúchla.

Mala ma plné zuby.

No a potom som s tým batohom vyfasovaných vecí kráčala za ňou, na tretie poschodie.

Ak mi nedošlo dovtedy, kde som sa vlastne ocitla, v tých chvíľach som bola svojmu novému „domovu“ tvárou v tvár. Opustila ma akákoľvek bojovnosť, akékoľvek presvedčenie, že to vydržím ako dáma. Nohy sa mi podlamovali, hrdlo s'ahovalo.

Tak toto je väzenie. Takto vyzerá naozaj. Takto smrdí, takto počuť vzdychy, plač, škrekot z céčkových ciel. To nie je, ako keď pozeráte film, krčíte nosom, no dávate si pritom čipsy s radlerom. Toto je realita.

„A vy čo plačete?“ spýtal sa ma referent, ktorý si ma vo svojej kancelárii prebral od tej, už nepríjemnej referentky. Mal mäkký pohľad a bol strašne veľký.

„Ja nechcem mať zakasanú košeľu,“ povedala som ukrivdene.

Pobavene na mňa pozrel.

„Pri mne ju zakasanú mať nemusíte,“ povedal. „Ale keď to od vás budú vyžadovať kolegovia, rešpektujte ich pravidlá. Bude to tak lepšie. Pre vás.“

Prikývla som.

„Ste fajčiarka alebo nie?“

„Oddnes už som nefajčiarka.“

Ticho. Dlho pozeral do papierov.

„Oddnes asi nie, nemám miesto na nefajčiarskom,“ mrmlal si sám pre seba.

„Aha.“

„Podpíšte mi to tu,“ posunul mi papier, kde som potvrdzovala, že mi neprekáža fajčiarska cela. Aj keď mi prekážala. Ale bola som vo väzení, asi som veľmi nemala na výber. Referent trpezlivo čakal, a keď videl, ako sa mi trasie ruka, chlácholivo sa usmial.

„Nebude to také hrozné, nebojte. Jednotka nie je nič strašné.“

Ja ani neviem, či to naozaj povedal. Ale tak nejako si to pamätám. Asi som len prikývla, nehovorila som nič. Nepamätám si, či som ešte niečo podpisovala. Alebo či som dostala inštrukcie. Tých nových vnemov bolo tak veľa! Nervy som mala tak vypäté a unavené, že pamäť mi prvé chvíle s referentom Alexom, ktorého som potom mala najradšej zo všetkých, zahalila hmlou...

Dala som sa odvieť tam, kde som mala tráviť svoje nasledujúce dni, týždne a mesiace.

Do cely.

Otvoril ťažké železné dvere, potom mreže, pozdravil dve ženy, ktoré okupovali spodné posteľe železných poschodových, a ktoré teraz stáli, ako to treba vždy, keď niekto do cely vstupuje. Zvedavo si ma obzerali. Naprázdno som prehltna, pozdravila som a dvere za mnou sa zabuchli.

Nakresli mi vietor

S takým hukotom, že som až poskočila.
Ten zvuk bol ťažký, tupý a definitívny.
Ako fakt, že som naozaj skončila v base.

1. kapitola

Už ste niekedy zažili takú vec, že v dvoch absolútne rozdielnych situáciách ste sa cítili úplne rovnako? Ale že tie isté vnútorné pochody, aj fyzické prejavy od spotených rúk až po tlčúce srdce v strede krčnej tepny?

Trochu nechápačka asi.

Vysvetlím.

Keď som sa po týždňoch rozšafného flirtovania na internete mala stretnúť s Romanom, cítila som v sebe presne tú istú emóciu ako v momente, kedy som vstúpila do cely s dvomi mladými ženami. Je to trochu srandovné, viem. S Romanom som sa stretla v peknej voňavej kaviarni, bol naozaj fešný muž, ja som mala v pláne ukradnúť si s ním pár pekných zážitkov, na ktoré by som mohla spomínať zaspávajúc po boku manžela.

Bodka. Tie dve väzenkyne sedeli v hnusnej, tmavej, rozhodne nie voňavej cele a nevedela som si predstaviť, že by sme spolu zažili niečo, na čo by som celý život spomínala. Bodka. Ale aj tak to tam bolo. Ten vnútorný nepokoj, neistota, či obstojím, či bude prvý dojem dostatočne silný a pozitívny na to, aby šlo ďalej všetko hladko. S Romanom v úlete, ktorý na monitore môjho počítača napredoval rýchlosťou svetla, so spolubývajúcimi v bezkonfliktnosti. Napáchnutá historkami, ktoré som si vypočula, filmami a knihami, som bola presvedčená, že budem sedieť s bandou asociálok, preto som nechcela provokovať. Ani slovom, ani pohybom. Ničím.

Takže, dve ženy. Ani jedna mi nebola sympatická. Jedna povedala, ahoj, ja som Hanka. Druhá povedala, ahoj, ja som Ivana. A potom sa vrátili k tomu, čo robili predtým, ako som vošla. Tiež som povedala, ako sa volám, iba prikývli, že to evidujú. Hanka si niečo písala do malého zošitka a Ivana, červenovlasá a očividne tehotná, si šúlala cigaretu. Zložila som batoh s vecami na zem a klesla na stoličku. Nevedela som, čo robiť. Ivana na mňa úkosom pozrela a hlavou ukázala na posteľ, ktorá bola voľná. Prikývla som, pochopila som, že moje miesto bude hore.

„Za čo si?“ spýtala sa vzápätí.

„Finančné podvody,“ takmer som zašepkala.

Urobila grimasu, z ktorej som toho moc nevyčítala a ďalej sa sústredila na tabak v papieriku.

Obzrela som si svoj nový domov.

Dve železné poschodové posteľe.

Stolík, pripevnený o dlážku.

Stoličky.

Malé úzke skrine.

Výklenok s toaletou.

Všetko vyzeralo... otrasne.

A okno. Ešte tam bolo okno.

Najmenšie okno na svete. Bolo umiestnené vysoko nad našimi hlavami. Prepúšťalo len toľko denného svetla, koľko sme potrebovali, aby sme aspoň niečo videli a jeho výhľad nedovolil zo sveta prijať žiadnu informáciu. Bolo vidno len kúsoček oblohy. Nič viac. Kúsok belasa, siva, modra alebo čierna. Podľa toho, kedy ste sa pozreli. Ak by ste odo mňa chceli nakresliť depresiú, nakreslila by som to okno. Nič výstižnejšie nepoznám.

„Tu máš, zapál si,“ podala mi červenovlasá Ivana čerstvo ušľahanú cigaretu.

Pokrútila som hlavou.

„Ďakujem, ja nefajčím. Od dnes, teda, aby som bola presná. Od dnes nefajčím.“

Ivana hodila rukou.

„Ale fajčíš. Tu máš. Snád si sem neprišla s predsavzatím, že sa staneš lepšou.“

Au. To pekne zaboľelo.

Zapálila si a počkala, kým sa rozžeraví aj konček mojej cigarety. V normálnom svete, tam vonku, by som sa jej okamžite pýtala, prečo fajčí, keď čaká dieťa. V tomto svete som to nechala tak. Hlavne neprovokovať.

„Takúto, bez filtra, som ešte nefajčila,“ hlesla som. Zdvihla obočie, nechápala, načo jej to hovorím.

„Bude mi zle,“ vysvetlila som.

Mykla plecom.

„A?“ zasmiala sa veselo.

Mne to smiešne neprišlo.

Potiahla som si z cigarety a cítila som, ako sa mi krúti hlava. No fasa.